Acésta fóia ese cate 3 cóle pe luna si costa 2 fiorini v. a. pentru membrii asociatiunei, éra pentru nemembrii 3 fr. Pentru strainatate 1 galbenu cu porto postei.

TRANSILVANI'A.

Fói'a Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu.

Abonamentulu se face numai pe cate 1 anu intregu. Se abonédia la Comitetulu asociatiunei in Sibiiu, séu prin posta séu prin domnii colectori.

Nr. 4. Brasiovu 15. Februariu 1875. **Anulu VIII.**

Sumariu: Insemnatatea literaturei romane traditiunali. (Urmare). — Fragmente dein istori'a regimentului alu II lea rom. granitiariu transilvanu. (Fine). — Acte prealabili si memorandulu dela Blasiu 1872. — Starea actuale a diaristicei la natiunea daco-romana. — Publicarea baniloru incursi. — Bibliografia.

Insemnatatea literaturei romane traditiunali.

(Urmare.)

III. Se trecemu fugitivu si se ilustramu cu càteva esemple si partea materiale a literaturei nóstre traditionali.

Aici contingentulu celu mai mare ni'lu dau legendele mitice (povestile) si naratiunile epice. Amendoue, legendele cá si naratiunile, pertracta aceeasi materia omogena; numai càtu in legend'a mitica materi'a remase mai intactu in form'a sa stravechia traditiunale, precandu acea in naratiunea epica capetà o prelucrare istorica si fù legata de anumitu tempu, locu, numene, scene si cercustari multu pucinu faptice. Cu alte cuvente, dupa cumu se respica fratii Grimm, „legend'a e mai poetica, naratiunea mai istorica; ceea consiste mai cànumai in sene insasi, in nascut'a sa flóre si perfectiune; éra naratiunea epica, de o mai pucina varietate a colorei, are inca acea peculiaritate, cà e legata de unu ce cunoscutu si sciutu, de unu locu ori unu nume asecuratu prin istoria*.) Care e inse acea materia omogena? „Suntu remasitiele unei credintie, ce se urca pana in tempulu celu mai stravechiu," ne respunde Guilielmu Grimm, care credintia cuprinde si respica in icóne lucrurile suprasemtiuali; acele remasitie mitice sémena bucatieleloru unei geme sfermate, ce diacu resipite pe pamentulu coperitu de érba si de flori, si numai de ochiulu mai ageru cautatoriu se descoperu".**.) Scurtu: dein legendele mitice ne resuna ultimele ecuri ale mitologiei religiunarie stravechie, in fundamentu intogmai comuni toturoru natiuniloru europene de vitia ariaca, precumu si intre limbele loru descoperimu o afinitate si apropiare mai mare au mai mica.

Impregiurarea acestei afinitati batetórie la ochi a legendeloru mitice in punctele loru esintiali la tóte popórele indoeuropene — una afinitate, carea in afinitatea limbeloru loru are cea mai corespundietória analogia, — aduse pe eruditi la aceea conclusiune, cà léganulu fondului legendeloru mitice dein vorba, e de a se cercá in Asi'a, partea de pamentu, ce impoporà si Europ'a nóstra. Numai catu de intrebamu, cà cumu si candu migrà si se respandí acelu fondu de mituri la diferitele nationalitati iddoeuropene? respunsurile reesu fórte diverginti.

Unii, cu Teod. Benfey in frunte, ne respundu, cà povestile fure dintr'u inceputu proprietatea eschisiva a Indiloru séu Indianiloru, dela cari prin mediulocirea Persiloru si Arabiloru islamiti s'aru fi propagatu, antaiu pre cale orale, dupa acea si literaria, in Europ'a crestina camu dela secl. X., celu multu alu VII. incependu. Altii inse cu Felice Liebrecht aréta, cà unu mitu indianu erá amù in secl. V.—VI. inainte de Crestu localisatu in Macedoni'a; deci trebuí se esiste si in antecitatea carunta comerciu intre Indi'a si partile apusene, mediulocita prin Feniciani si altii, cumu indigeta si caletoriele regelui Salomone la Ofiru*), relatate in S. Scriptura**). Éra sanscritistulu A. Weber e de opiniune, cà espeditiunile lui Alesandru-celu-mare punendu pe Greci in comerciu directu cu Indi'a, in urmarea acestei, feliurite naratiuni, fabule, legende, mituri si alte asemeni materie strabatura in Indi'a, si vice-versa din Indi'a migrara càtra apusu; inse asia, cà inainte de Crestu torintele europeanu pare a fi fostu mai potericu, dupa Crestu deincontra, celu indianu. Dara parerea mai generale si dóra cea mai intemeiata e, cà legendele mitice in fondulu loru inca suntu de a se considerá cá un'a dein acele posesiuni spirituali ale natiuniloru ariace, pre carea fia-care dein ele la emigrarea sa dein Asi'a o luà cu sene si o straplantà, intogmai cá limb'a, in nou'a sa patria européna.

Altu-cumu intielesulu primitivu alu acestoru mituri si legende mitice asisidere nu e altulu, decatu intipuitiunea si asia-dicundu sensificarea fenomeneloru atmosferice si solari in natura; sensificarea luptei intre lumina si intunerecu, intre di si nopte, intre véra si iérna; sensificarea contrastului intre poterile esterne ale naturei, cele ce adesu se manifesta in modu asia de infioratoriu, si intre poterile ei interne,

*) Iac. und Wilh. Grimm Deutsche Sagen, Berlin 1821; I. inceputulu prefatiei.

**) Iac. und Wilh. Grimm Kinder-und Hausmährchen, Götting. 1821; III. pg. 409.

*) Teod. Benfey Orient und Occid. in ihren gegenseitig. Beziehung., Götting. 1870, curs. anuale III. pg. 170.

**) III. Reg. 9, 28.

intr'ascunsu operatórie; éra in respectu morale demulte-ori sensificarea contrastului intre forti'a bruta si intre indemanatatea, fineti'a si agilitatea astuta*).

Omulu primitivu vediendu adeca pe pamentu in giurulu seu inversiunat'a lupta pentru esistintia, lupt'a deintre sene a animalelelor, lucruriloru si elementeloru: fenomenele de pre firmamentu, ambletulu crucisiu si curmedisiu alu nuoriloru tempestosi, ventulu si vijeli'a, tunetulu si fulgerulu scl., le crediù a fi asisidere numai manifestatiunea luptei deintre nescari fiintie nevediute, parte bune, parte rele. Pre aste fiintie la inceputu, intru marginit'a sa intielegintia si astractiune, si-le inchipuiá a fi totu animale cá cele pamentene, si totu ómeni cá elu insusi; dara incetu pre incetu fântasi'a si poterea lui intielesuale, ce se desvoltá mereu, preface acele fiintie intipuite in ómeni mai poternici decàtu acesti de pre pamentu, adeca in eroi, pre cari apoi cu tempu impresorandu-i dein ce in ce mai multu cu unu nimbu supranaturale, pe urma ii straformà in diei; adeveratu cà in diei supusi nu la pucine debilitati umane. cu tóte aceste pre astu gradu intrà 'ea in credenti'a religiunaria a omenimei o dose buna de elementu morale**). Astu modu se nascura miturile si mitologi'a. Inse — ce curiósa cerculare séu rotatiune a istoriei genului umanu chiaru si pre acestu terimu! Precumu dein animale si ómeni se fecese eroi, dupa acea diei, asia vice-versa propasirea intelectuale continuata a omenimei amestecà dieitatile mitologice si referintiele loru dein ce in ce mai multu cu referintiele vietiei omenesci, pastrandu totusi inca multe parti miraculóse; si pre acestu gradu se gasescu legendele nóstre mitice séu povestile. Pe urma tempurile vechie indosinduse totu mai multu in memori'a poporului, geniulu lui istorificà legendele mitologice séu povestile, le strapuse in epoce mai noue, si despoiandu-le de elementulu miraculosu, le adaptà sceneloru dein acele epoce; va se dica: geniulu poporului fece dein povesti cu tempu naratiuni epice, epopea poporale.

Astu modu, dupa cele premise, de sene se esplica legendele mitice rom. cu „Ilén'a Cosantén'a dein cositie rosa ii canta"; cea ce nu e alt'a, decàtu intipuitiunea primaverei inflorite; mai incolo legend'a cu vergur'a de minune frumósa, ce devine ascunsa sub pamentu la pitici***) cá Persefone la Greci si Romani in tartaru, si érasi cu vergur'a, carea nasce copili cu perulu de auru, sub cari personificari e de a se intielege, cà frumoseti'a naturei iérn'a dispare, se baga asia dicùndu in fundulu pamentului, éra dupa acea ni se renasce, ne lucesce de nou frumosulu si auriulu sóre de primavéra. Astu modu vinu de a se interpretá gigantii séu uriasii, cari in cért'a loru restórna déluri, cá Titanii dein mitologi'a greco-latina, si cu un'a singura lovitura ciunta muntele Retediatu dein tiér'a Hatiegului, ce si-are parechia si tisu in Montserrat, v. s. d. muntele retediatu dein Cataloni'a Ispaniei; mai departe gigantele cu unu ochiu in frunte, care in neospetalitatea sa frige si manca pre ómenii reslatiti si retaciti la densu, intogmai ca Polifemu dein Odissea lui Homeru si dein Eneid'a lui Vergiliu*), — s. a. s. a., dein ale caroru amenuntîmi ai poté reconstruí mai intrégà mitologi'a strabuniloru nostri romani.

Aflarea intielesului legendeloru mitice si alu mitologiei nu e meritulu eschisivu alu tempului nostru. Cu una asemene splicare a mitologiei si mituriloru se ocupá amù Elenii celi vechi, deintre cari ja in secl. IV. inainte de Chr. Metrodoru dein Lampsacu, dupa marturirea lui Hesychiu, dicea, cà regele Agamemnon e de a se intielege despre eteru séu aeru. Teoriele loru esplicative erá: parte etica, dupa carea p. e. Atene insemná predinti'a, Ares neprudinti'a; parte fisica, respective simbolica séu alegorica; parte in fine istorica séu euhemeristica, amesuratu carei dieii mitologiei nu sunt alt'a, decàtu nisce regi, filosofi, eroi, barbati destinti, caroru dupa mórte lise dederu onori divine. Teori'a ultima se aplecà de càtra unii in tempulu mai nou si la une sectiuni dein Biblia; éra altii voira a aflá in mitologia personificate: fisic'a, alchimi'a, filosofi'a, geografi'a, naegatiunea, electricitatea si càte tóte.**)

Adi in privinti'a esplicarei mituriloru se sustienu camu doue teorie ja aieptate: teori'a solare si cea atmosferica, despre a caroru diferintia se audimu cumu se respica renumitulu filologu Masimilianu Müller. „Teori'a solare, dice densu, se uita dupa regulariele revolutiuni cotidiane in ceriu si pre pamentu, cá dupa materialulu, dein care se tiesù pandi'a vergata a mitologiei religióse a Ariaciloru, numai ici colea invoindu-se a admite càte o batetura dein icónele mai tortiate ale orcanului, fulgerului, tunetului; cea-alalta, teori'a meteorica, considera nuorii si vijeliele si alte, asia graindu sfortióse fenomene naturali cá pre acele, cari le producu impresiunile cele mai aduncì si mai durabili in animile acelorù oserbatori vechi, cari cumu amu dice, nu se mai mira de miscarile ordinarie ale corpuriloru ceresci, ci numai in orcanulu cumplitu, in cutremurulu de pamentu si in focu potu observá presinti'a dieitatei***".) Aceste suntu cele doue teorie; adeverulu inse va stá si aici, cá mai pretotindenea, in mediuloculu de auru, séu mai dreptu graindu, in amendoue teoriele impreunate.

Ce se dicemu apoi de insemnatatea legendeloru

*) Astutu corespunde la barbarismulu ungurescu viclénu in cartile vechi hitlénu (hitetlen) si la barbarismulu turcescu sîretu. Red.

**) F. L. W. Schwartz Ursprung der Mythologie dargelegt an griechischer und deutscher Sage, Berlin 1860; in prefacia.

***) Arth. u. Alb. Schott Walachische Mährchen, Stuttgart und Tübingen; pag. 318.

*) Vergiliu Mar. Eneid. VI.

**) Greg. Krek, o. c. pag. 263.

***) M. Müller Vorlesungen üb. die Wissenschaft der Sprache, t. II. pg. 477.

mitice? Ce alt'a, decàtu cea ce afirmà Schiller, cà „in povesti si istorie cavaleresci diace unu materialu pentru totu ce e mare si frumosu?“ O semtira ast'a poeti mari, cá Sofocle, a carui „Antigone,“ cá Shakespeare, a carui „Romeo si Iuli'a“, „Comerciantele de Veneti'a“ si alte piese clasice mai multe, cá se nu dicemu tóte, suntu scóse dein sorgintele amirabile alu acestoru mituri, legende mitice si naratiuni epice, cum o documentara mai multi eruditi dein dilele nóstre.*) Ci densele posiedu si o alta latura, inca mai insemnata si interesante. Ele, cá si limb'a, cá si datinile si cele-alalte parti ale literaturei nóstre traditiunali, suntu in stare de a intregi au intarí cea ce scienti'a pre alte cali va fi statoritu despre varie rapórte sociali si de dreptu, ce voru fi esistatu la mosi de stramosii nostrii: despre ideile loru in privinti'a justitiei si nejustitei, despre relatiunea intra barbatu si femeia, intre parinti si copili, despre insemnatatea juridica a ospitalitatei, a fertatiloru-de-cruce, si despre alte fasi ale vietiei de dreptu dein vechime. Ba chiaru si in respectu limbisticu ele pastrara remasitie pré interesanti; p. e. „g r a t i a capului meu“, „pasere m a é s t r a“ si alte multe vorbe si diceri bune romanesci se conservara numai in legendele si naratiunile cestiunate.

Asia este: legendele mitice si naratiunile epice poporali suntu fórte momentóse pentru nu pucine puncte dein trecutulu mai vechiu alu gintei daco-romane. Pentru cà de si, cumu afirmaramu, povestile nóstre in fondulu loru se gasescu parte si la slavi, germani si cele-alalte popóre indo-europene, ele inse si la noi si la eli capetara in decursulu secliloru o peculiare desvoltatiune si forma, unu peculiare coloritu natiunale, li-se intiparí timbrulu ideiloru, cugeteloru, semtiriloru si templamenteloru natiunei respective. Cu unu cuventu: mitologi'a daco-romana difere de a slaviloru, de a germaniloru, si asia mai departe; ea radima si se apropia de cea greco-latina; si de se si afla ce e dreptu, in respectulu acest'a unele puncte de atingere intre noi si alesu slavii meridionali, totu ce dein acele puncte nu se va fi aflandu si la celi septemtrionali, va poté fi mai totu-déun'a privitu cá impromutatu dela noi romanii.

IV. Asemene momentositate posiedu si proverbiele, credintiele desierte, descantaturele si similiturele.

P r o v e r b i e l e concentrandu unu lucru generale si abstrasu intr'unulu partecularíu si concretu, prin ast'a vorbescu o limba de toti intielésa, si au radecin'a loru mai multu in semtiementu, in anima. Insusirile aceste le desclinescu de asia numiti g n o m i séu sentintie, dicale sentintióse, ce suntu productulu mintiei calculatórie. In aceste frasi, scurte, indesate si apesate, in proverbie, se desémna de multe-ori cu una pregnantia uimitória caracterulu cutaruí poporu, datinele si moravurile lui dein cutare epoca, privintiele ce le are despre dieitate, omenime si natura, si in generale despre lume si viétia; cea ce cu atatu e mai momentosu, cu catu stilulu loru lapidariu le padí in decursulu tempuriloru de straformari esintiali. Sté aici unu singuru singurelu esemplu de proverbie romane dein tempulu mai nou. Dissolutiunea lucruriloru sub fanarioti in Romani'a trasese dupa sene si debilitarea legaturei matrimoniali cu sciutele dese, astadi, charu ceriului! mai restrinse, despartiri de casatoria; spiritulu poporului caracterisà numai decatu epoc'a cestiunata dein acésta latura sociale cu proverbiulu, usitatu numai deincolo de Carpati: „Domineca la cununia, luni la metropolia.“

V. Apoi ce se mai lungimu vorb'a despre credintiele desierte cu Elele, cu Ursitele, cu Martióle séu Marti-sér'a, cu caii lui San-Tóderu, cu profetiele de maritisiu in nóptea craciunului si anului nou, si cu celu-alaltu nuoru de credintie poporali? Ce se mai dicemu despre formulele de descantare si bosconire, si despre alte relicuie de idei si privintie poetice, pre cari una generatiune preistorica le avea despre natura? E invederatu, cà prim'a loru urdire e de a se pune inderetu intr'unu tempu, candu omulu se semtiá si sciá inca cu totulu dependinte dela manifestatiunile naturei, si poterea liberei lui vointie subiective nu reusise inca a se afirmá. Candu p. e. tieranulu romanu si adi crede, cà fulgerulu se asvêrle din ceriu dupa spiritulu celu necuratu, carele jóca in giurulu omului, si pre omu numai atunci lunimeresce, déca diavolulu apuca a se ascunde in omu: e invederatu, cà aici avemu de a face cu credinti'a stravechia, primitiva, dupa carea tempestatea se considerá cá un'a lupta intre dieii luminei si intre demonii celi rei ai intunereculuí.

VI. Totu asia stà lucrulu si cu s i m i l i t u r e l e*). Ele asisidere suntu de nu pucina insemnatate, alesu pentru mitologi'a daco-romana. Remasitiele si urmele mitologice in ele nu suntu rare. Pentru esemplu e invederatu, cà daco-romanulu personifica diorile, chiaru cá la celi vechi Auror'a, candu similesce, cà

Ilén'a
Cosantén'a
Brâulu si-a incinsu,
Portile-a deschisu,
Chiaile si-a perdutu;
Lun'a le-a vediutu,
Dar' nu le-a luatu,
Ci sórele le-a apucatu;

cu alte cuvinte: Auror'a premerge sórelui, deschide portile sórelui si dilei; si-incinge brâulu, va se dica

*) K. S i m r o k Die Quellen des Shakespeare in Novellen, Mährchen und Sagen, mit sagengeschichtlichen Nachweisungen, Bonn 1870; I. 2. pg. 213. R. G e n é e Shakespeare, sein Leben und seine Werke, Wildburgshausen 1872; pg. 273 G. G e r v i n u s Shakespeare, Leipzig 1862; I. 3. pg. 291; si altii.

*) Vulgo c i m i l i t u r a séu c i u m i l i t u r a; dela lat. s i m i l i s - e?

rosieti'a incantatória a dioriloru; si-pierde chiaile, adeca róo'a, pre carea lun'a o lasa in pace, sórele inse o iea, o topesce.

(Va urmá.)

Fragmente dein istori'a regimentului alu II-lea romanescu granitiariu transilvanu.

(Fine.)

Alu treilea casu. Soldatulu gregariu Ioanu Moca totu dein a 14-ea compania, nascutu in Datesiu (com. Turdei), la fiorosulu assaltu dela Casa Pasquali luà trei glóntie in peptu; atunci isi desfacù peptulu, aretà cameradiloru sei ranele sale strigandu: Se traiésca imperatulu! Sunt mandru cà am luatu acestea rane pentru elu; cà-ci noi invingemu, si eu inca m'am batutu alaturea cu voi.“ Ultimele sale cuvente fusera: „Nu mai pociu lupta; singur'a mea dorere este acésta!“ Dicùndu acestea, cadiù mortu. (Vedi atestatulu capitanului C. Klein, Annex'a Nr. 14.)

Mai are acestu heroismu, acestu sublime respectu càtra juramentu sub drapellu, vreo trebuintia de comentariu?!

Inflacaratulu patriotismu alu poporului italianu, mandri'a sa nationale, cultur'a sa superióre, aspiratiunea secularia de a pervení la independentia si la unitatea politica a Italiei, energi'a si perseveranti'a cu care natiunea mergea càtra scopulu acesta, sunt totu atàtea calitati ale italieniloru, cunoscute in Europ'a; ele inse au fostu si totu atàtea arme vigoróse, cu care poporulu italianu combatea dominatiunea austriaca, nu numai in Itali'a superióre (Lombardo-Veneti'a) supusa inmediatu Austriei, ci si in celelalte provincii supuse dominatiunei vreunui archiduce austriacu, séu altui suveranu consangénu, ori confederatu cu Austri'a. De aici se judece ori-cine poterea de resistentia ce avea se intempine trupele austriace in Itali'a, mai virtosu dela 1848 incóce. Natiunea intréga cu puçine exceptiuni, era conspirata in contra regimului, fòra cá se mai fia vorba de formalitati, de secrete de a le conspiratoriloru, ci se sciá puru si simplu, cà cine este italianu nascutu, trebue se fia inemicu alu austriaciloru, cá si alu burboniloru. Inchiaierile de pace era in adeveru numai armistitiuri subscrise prin forti'a impregiurariloru, éra nu cá se fia observate, cà-ci poporulu nu voliá se scia de nici-o pace. Urmarea fu, cà trupele asiediate in garnisóne trebuea se stea gata di si nópte de a trage arm'a cá si in campania, la totu momentulu, spre a se apara. Mai virtosu oficiarii era supusi la pericule permanente. Pàna si in locurile publice, in teatru, pe piatiele de exercitiu, inca si in unele beserice se aruncá p'intre densii petarde si bombe orsiniane. In mai multe cetati era vai de acelu italianu, care ar fi cutediatu a se insocí cu austriacii fòra permissiune prealabile, si asia numai cu scopu de a se initiá in secretele armatei si ale regimului. Chiaru preotii si episcopii carii stá in prepusu cà se au bine cu austriacii, séu cà sunt increditii regimului, era vediuti fórte reu, urgisiti si persecutati. In armat'a italiana se dá medalii commemorative anume la cei carii au partecipatu la bataliile avute pentru independenti'a si unitatea Italiei*); se impartiá scripte, poesii, cantece, prin care ostasii era provocati si incuragiati a'si sacrifica viéti'a pentru sublimele scopu nationale. (Vedi intre alte multe Annex'a Nr. 15).

Éta cu ce inemici avea a face trupele austriace, prin urmare si regimentele imperatesci scóse dein Transilvani'a si translocate in Itali'a. Tocma pentru aceea inse cu atàtu mai mare pretiu trebue se aiba in ochii nostrii virtutile militari a le aceloru ostasi transilvani, carii fòra se se puna inaintea loru cá de tienta liberarea patriei si libertatea natiunei, se batu heroicesce pentru cuventulu simplu, cà au juratu se se bata ori-unde'si vedu drapellulu loru.

Marele principatu alu Transilvaniei, asia precumu este elu trunchiatu de patru districte incorporate in an. 1861 la Ungari'a, dein populatiunea sa de $2^1/_{10}$ milióne suflete concurge la intregirea armatei imperiale de linia cu siepte (7) regimente de pedestrime, 2 batalióne de venatori, 2 regimente de calarime (husari); preste acésta se mai recrutédia dein Transilvani'a càte unu numeru anumitu de fetiori inca si la regimentulu 8-lea de artilleria, la corpulu de gendarmi si la institutulu prasirei de cai (eparii, stave, erghelii). Militi'a territoriale (Honvéd, Landwehr) infientiata si pentru Transilvani'a de trei ani incóce, inca se afla in ajunulu formatiunei sale in doue brigade.

Dein acestu conspectu scurtu se póte cunósce, cà junimea transilvana are ocasiuni destule spre a imbraçiosia statulu militariu si a se perfectiona in artea acésta, intocma cá si junimea celoru-lalte provincii ale Monarchiei, si déca vreti, cá junimea dein tóte staturile Europei. Exemplele antecessoriloru inca le are de inaintea sa. Curagiulu firescu nu póte se lipsésca la nici unulu, sub pedépsa de a'si perde dreptulu la numele de romanu. Sciu cu totii, cà celu care se teme de mórte, va mori de frica. De alta parte érasi ne este cunoscutu la toti, cà in armat'a imperiale in dilele nóstre sunt vacantie celu puçinu pentru diece mii de oficiari subalterni si pàna la capitani, éra lips'a de suboficiari (sergent-majori, sergenti, corporali) inca este destulu de simtita; prin urmare pentru teneri caroru le place activitatea si nobilea arte a armeloru, sunt deschise carierele de inaintare. Scóle bune militarie sunt chiaru si in sinulu fiacarui regimentu. Tractarea de astadi differe fórte multu

---

*) Medalia commemorativa delle guerre combattute per l'independenza e l'unitá d' Italia nel 1848, 1849, 1859, 1860—1. Instituita con. reg. Decreto in data 4 Marzo 1865.

*) Pàna inainte cu càtiva ani in armat'a austriaca se numerá 62 regimente infant. Pe langa alte reforme, dein care unele radicali, cu statulu regimenteloru s'au schimbatu si numerulu loru, care astadi este de 80. Regimentele de pedestrime care esu dein Transilvani'a sunt cu numele ce pórta si dupa numerulu loru acestea: Imperatulu Alexandru Nr. 2. Marele duce de Mecklenburg-Strelitz, (mai inainte Culoz, vechiu) Nr. 31. Marele duce de Baden (Nasaudu) Nr. 50. Archiducele Carolu Ferdinandu (vechiu) Nr. 51. Regele de Bavari'a Nr. 62. Regele Olandei (Bistritia) Nr. 63. Sachsen-Weimar (Deva) Nr. 64. Regimente cal. sunt 41; de husari, dein Transilvani'a sunt M. principe Nicolae Nr. 23 et comite Crenneville Nr. 28. Batalióne de venatori 30.

de cea vechia. Disciplin'a e severa cumu trebue se fia, dara individii brutali scadu la numeru pe anu ce merge, éra cei carii iti insultá nationalitatea si injurá cu „verfluchter Walach," au disparutu mai de totu; insulte cá cea dela Aradu coprinsa in expressiunea „schlechtes Material" esita dein gur'a unui veneticu, inca au ajunsu a se numera intre raritati. Oficiari straini, veniti in armat'a austriaca dein mai multe tieri europene, éra mai virtosu dein Germani'a cu miile, carii trecea pe de inaintea filiiloru patriei, s'au inpuçinatu. Fia-care oficiariu este obligatu prin lege a invetia bine limb'a regimentului, séu a se duce dela acela. Ómenii dein regiunile superiori si supreme ale armatei au venitu la cunoscintia, cà fusese una dein errorile capitali, pre candu nationalitatea soldatului era ignorata, limb'a lui nationale despretiuita, datinele sale religióse si nationali batjocurite cu tendentia de a substitui loru pe altele. Astadi barbatii cei mai intielepti vedu si pricepu, cà pentru ajungerea scopului este fórte necessariu, cá pe langa ce te provoci la juramentulu soldatului, la onórea stégului, se faci totu-odata apellu la simtiulu si ambitiunea lui nationale, la exemplele luate dein sinulu poporului, alu carui filiu este elu; cà-ci intr'o armata poliglotta numai asia se póte destepta si nutri adeverata rivalitate nobile, éra nici-decumu defaimandu pe càte unu poporu, natiune, gente, si inaltiandu pe alt'a, nici favorandu mai multu pe unele decàtu pe altele. Si in fine lumea va vedea, cà barbatii de statu si comandantii de trupe se voru reintórce successive la cele mai multe maxime de statu ale imperatului Iosifu II-lea si ale celoru esiti dein scol'a lui. Candu Iosifu II. a scosu mai antaiu pe regimentele romanesci in contra turciloru, nu a statu unu momentu la indoiéla a destepta ambitiunea loru, declarandu pe ostasii romani de descendenti ai legiuniloru romane, dandu-le de simbolu „Virtus romana rediviva, asecurandu'i cà sub imperiulu seu va fi „Salva Romuli Parva Nepos", si asia a facutu dein ei heroi si a vediutu minuni de bravura. In campaniile austro-francesci li s'au datu mai multi oficiari romani si càtiva italiani, carii au sciutu se le vorbésca in limb'a loru si se le strige „Inainte fetiori!" éra resultatele admirabili ale acelei tractari le vediuramu dein extrasele protocollarie publicate pàna la anulu 1814.*) Si déca colonelulu Urban ar fi disu romaniloru in 1848: „Veniti fetiori dupa mine, cá se ve invetiu cumu se ve prefaceti in germani séu in magiari," óre cu ce ànima si cu ce curagiu s'aru fi miscatu ei dein locu? Aci se respundia portarea batalionului I. alu regimentului II-lea documentata in acésta istorióra a nóstra.

Distinctiunea facuta regimentului acestuia in a. 1852 prin darea medaliei de auru, pentru cà fetiorii batalionului 1 isi aruncasera la 1848 viéti'a in siantiu pentru imperiu si tronu, cá romani, a fostu unu balsamu vindecatoriu tornatu preste ranele natiunei intregi. Serbatórea cea mare dela Ceneda Venetiei in 1863 tocma pentru-cà i se dete totu-odata caracteru nationale, a preparatu asia de bine pe fetiori pentru dio'a cea mare dela Custozza.

Dein istori'a regimentului alu II-lea de militari romani transilvani invetiamu intocma cá si dein istori'a altoru regimente, cà depende fórte multu dela modulu cu care est. tractatu poporulu si ostasii esiti dein trensulu, pentru cá se faci dein ei cei mai buni ostasi dein lume. Cere dela ostasiulu romanu ori-ce servitiu greu, pe care ai dreptu se'lu ceri in proportiunea poteriloru omenesci, dara nu'lu porta desbracatu, descultiu si mai mortu de fóme, cá in érn'a an. 184$^{8}/_{9}$, cá la Magenta si la Soferino. Pedepsesce'lu déca o merita, conformu legiloru, dara nu'lu mai insulta, si cu atàtu mai puçinu se cutedi a te atinge de onórea lui nationale, ca'lu dóre si'lu sagéta pàna la sufletu. Inaltia valórea lui morale si simtiementulu demnitatiei omenesci; da'i educatiune in limb'a lui materna, cà acésta puçina ostenéla nu te costa milióne. Fà'lu se simtia, cà pre càtu tempu elu stà sub arme, parentii si toti cei de aprópe ai lui, sunt aparati cu mana tare si cu braçiu inaltu de impilarile si spoliatiunile unoru mici tirani de a casa, si preste totu, se nu mai suferi privilegiuri sub nici unu titlu si nici-unu pretestu; se infreni ori-ce attentatu alu unui poporu de a incaleca preste celalaltu. Asia tractatu soldatulu romanu, va fi totu-deauna in stare se'ti tréca prin focu si prin apa.

Documentele si annexele citate in acestea fragmente, se se vedia in Istoria regimentului, editiune separata, de G. B. Brasiovu, 1874.

*) Dupa carticic'a Poemation, de secunda Legione valachica etc. Magno Varadini 1830.

Acte prealabili si memorandulu dela Blasiu 1872.

(Micu episodu dein istori'a nóstra moderna.)

Se afla intre noi càte unu omu, care sufere de mancarimea ce'lu face a legá de funea clopotului tóte afacerile nóstre strictu interne nationali, fòra picu de prudentia si discretiune, si chiaru cu periculu de a compromitte interesse vitali si a comitte tradare. Ce'i pasa lui, numai se'si sature curiositatea femeiésca si se'si satisfaca vanitatea de a poté dice, cà elu o a trombitiat'o mai antaiu in lume.

Tocma asia s'a intemplatu cu memorandulu dela Blasiu; elu dein primele dile ale formularei si subscriptiunei sale nu mai era secretu pentru unu numeru óre-care de romani; dara interessulu romanescu cerea, cá elu se remana de o camu-data, pe unu tempu óre-care, necunoscutu inimiciloru nostrii si chiaru unoru romani nefericiti, carii apucasera a se desbiná de càtra corpulu nationale, precumu si acelora, carii nu sciu tacé in nici-unu casu si sub nici-unele impregiurari, in càtu de aru fi la noi disciplina, unii cá aceia aru trebui se o patia cá si cumu o patu cu ai loru acei magiari si sasi, carii scapa dein gurile loru càtu unu secretu nationale.

Cà publicarea memorandului a trebuitu se se amane, s'a potutu convinge lumea dein acea furia, cu care se aruncara cele mai multe diarie magiare asupr'a romaniloru si asupr'a comitelui Lonyay, in data ce aflara in tómn'a trecuta, despre conferenti'a din 1872 si de memorandulu ei, éra redactorii dela „Reform" tienuti de c. Lonyay, póte si ei surprinsi, se vediura necessitati a recurge la minciuna si a nega tapt'a domnului loru. Sunt si oresi-care semne,

cà anume diariele inspirate, adurmecasera multu mai inainte cá lupii, cá vulturii, despre vointi'a monarchului nostru, de a reconcilia si inpaciuí spiritele romaniloru, a meliora sórtea loru si alaturea cu ei a tierei intregi, precum doría si intieleptulu barbatu de statu, Francisc u Deacu-Pescariulu. Acelea diarie se catranira si mai tare, candu dupa 2½ ani aflara negru pe albu, cà pàna si unu magiaru de sange puru adoptase ideile suveranului si consiliulu betranului. Apoi cu ideile este cá si cu sementi'a planteloru: ceea ce semení astadi, nu resare indata mane, si nu se cóce nici poimane.

In Ianuariu 1861, de si conferinti'a cea mare de atunci se tienuse cu usile deschise, totusi dupa dissolutiunea adunarei, a cincea di, fiendu vorb'a in comitetu despre publicarea acteloru ei, repausatulu archipastoriu Andreiu cu dnii I. Branu si cu I. Puscariu se opusera, singuru numai dein caus'a unoru expressiuni, si n'au voitu se céda, pàna candu alti trei membrii nu protestara si esira dein siedintia.

Dara acuma fia; memorandulu s'a publicatu, inse fàra acelea acte si annexe, a caroru cunóscere este neaparatu necessaria, pentru cá cineva se'lu póta appretia in cunoscintia de causa.

In 12 Iuniu comitele Lonyay se aflá in Clusiu, unde invità pe excell. sa domnulu mitropolitu si archiepiscopu Ioanu Vancea. Acei doi barbati de statu tienura conferentia privata si confidentiale asupra cestiunei transilvane si a natiunei romanesci. Comitele Lonyay acceptà proiectulu de a se tiené mai antaiu una conferentia mica, preparativa, care se fia compusa numai dein cei doi mitropoliti si dein alti vreo trei séu patru laici. Ministrulu merse mai departe: isi calcà pe antipathiile sale si se involí cá se fia chiamati chiaru acei individi, carii trecea de capi ai oppositiunei, si de carii elu nici voliá se audia. Densulu adeca adoptà opiniunea onorabilelui domnu Iosifu Hossu si a altoru barbati de increderea sa, carii mai inainte de aceea ii spusesera verde in fația: Déca nu suferi cá se'ti vorbésca aceia, nu vei afla ceea ce ai de scopu, adeca postulatele actuali ale romaniloru*). In acelea dile era si alti barbati romani in Clusiu, anume dr. Ratiu, cá se notifice comissariului regescu com. Emanuilu Pechy tienerea conferentiei electorale la Alb'a-Iulia; advocatulu Gavriilu Manu, totu in caus'a alegeriloru s. a.

Indata dupa reintórcerea sa dela Clusiu, preassa parentele mitropolitu Ioanu se adressà catra G. Baritiu, Ilie Macellariu si dr. Ioanu Ratiu cu invitatiune de coprinsulu urmatoriu:

Nr. 231/1 pres. 1872.

„Marite Domnule!

La repetit'a provocare, ce mi s'a facutu in scrisu din partea ministrului presiedinte, de a plecá cá se póta convení cu mine, nu am intrelasatu a plecá catra Clusiu, unde in diu'a 13 Iuniu a. c. conferindu cu densulu in tempu mai indelungatu si asupra causei nóstre politico-nationale, mi-s'a dechiaratu inaltu acelasiu, cà voiesce a luá a mana pertractarile de impacatiune cu natiunea nóstra, si aceea catu mai curendu, si spre acestu scopu m'a si provocatu, cá se scriu indata aceloru barbati de incredere ai natiunei, pre carii densulu inca i-cunósce de atari.

Intre acesti barbati numiti si designati si de insulu ministru, esci si Domni'a T'a marite domnule! éra ceialalti suntu Ilustritatea S'a D. Ilie Macellariu, consiliariu guvern. pensionatu, si domnulu Dr. Ioanu Ratiu, advocatulu regnicolariu.

Deci mi-ieu libertate conformu dorintiei ministrului presiedinte de a Te recercá marite domnule! se aibi bunetate a Te dechiará:

1. de voiesci a primí pre sene-Ti aceast'a provincia pre catu onorifica, pre atatu si anca mai multu importante si preasalutare? si de asiá, despre ce nu mi iertatu a me dubitá neci unu momentu, a Te dechiará:

2. óre nu ar fí consultu, cá la numerulu ternariu numitu mai susu, se se adauga si numele domnului consiliariu pensionatu Iacobu Bolog'a, cá asia se se chiame si Ilustritatea s'a a colucrá la realisarea acestui opu maretiu.

Ací am de a amentí si acea, cá dupa ce la espres'a dechiarare a ministrului presiedinte, la actulu pertractariloru au si mitropolitii se fia de facia si se ièa parte, acelasiu ministru presiedinte nu oftéadia, cá mai multi barbati se ièa parte la actulu pertractariloru.

3. Óre nu ar fi consultu si cu scopu, cá spre una orientare preliminaria se convina toti cei chiamati un'a cu ambii mitropoliti la unu locu anumitu, spre esemplu la Belgradu séu la Blasiu? si acea potendu fí mai curendu, spre esemplu pe 1 Iuliu a. c. stylo novo; candu apoi se voru poté comunicá si unele remase din epistol'a presente, cari asemenea suntu de sciutu dupa oftarea ministrului.

Carele altcum me folosescu de ocasiunea acést'a de a 'mi esprime semtiemintele de consideratiune si stima, cu carea remanu

Alu Sp. Domniei Tale stimatoriu
Blasiu la 16/4 Iunie 1872. Ioanu Vancea,
mitropolitu.“

Susu numitii barbati respunsera cu acceptarea invitarei si cu adausu, cá se fia invitatu prea demnulu nostru confrate, dn. consiliariu Iacobu Bologa. Intr'aceea vení inca si urmatori'a scrisóre a preas. sale:

*) Nu sciu déca am tienutu bene amente acelea cuvente ale dlui Ios. Hossu intocma cumu ni le spuse la anulu 1873, la mes'a mitropolitului Ioanu.

Nr. pres. 231/8.—1872.

„Marite Domnule!

In legatura cu script'a mea din 17 Iuniu 1872 Nru. pres. 231/1 am onóre a incunoscintiá marimei vóstre, cà maritii barbati ai natiunei anumiti in script'a mea preatinsa au binevoitu a se dechiará plecati a luá parte la actulu importante de impacatiune, de un'a a consemtí la acea, cá se convina la una consultare preliminaria, si anca la Alb'a-Iulia; deci mi-ieu libertate a ve recercá cu tóta onórea, cá se nu pregetati a ve ostení pe 1 Iuliu a. c. st. n. la Alb'a-Iulia, cá in diu'a acea cam pe la 9 óre demanéti'a se póta convení acolo toti membrii chiamati la consultarea amentita.

Primiti, marite domnule! asecurarea destinsei stime, cu care me subsemnu

Alu marimei vóstre stimatoriu

Ioanu Vancea,
mitropolitu.

Blasiu la 23 Iuniu 1872.“

La acésta se respunse, cà dorinti'a este, cá conferenti'a privata se se tiena numai dupa ce se va fi tienutu si terminatu cea publica electorale, cu care acésta privata nu avea a face nimicu, mai alesu cà-ci alegerile si decurgea pe capete, si cà pe càtiva dein noi prea puçinu ne dorea capulu de acelea alegeri miserabili si efemere. Scopurile nóstre erá cu totulu altele, care inse nu se potea lega de nasulu toturoru copilandriloru. Intre altele, ne bucurámu, cà ni se dede ocasiune de a mai cerca inca odata si póte ultim'a óra, reconciliatiune sincera si durabile intre Sibiiu si Blasiu; cà-ci pàna atunci se stramutase de pre scen'a vietiei numai mitropolitulu Alexandru, dara causele dissensiuniloru atatu confessionali, càtu si mai virtosu politice, inca nu disparusera de locu, ci acelea luasera unu caracteru si mai acutu, decàtu fusese elu pàna atunci. Tocma scopulu acesta nu se ajunse; éra caus'a fù morbulu celu periculosu, de care mitropolitulu Andreiu suferea fórte greu, ceea ce se cuvene a constata la loculu acesta cu atàtu mai virtosu, cà lumea pe dein afara, cumu erá ametita si turburata, nu vrea se'i dea crediementu.

Conferenti'a dein Blasiu, de si privata, totusi aflà cu cale a lua protocollu asupra lucrariloru sale; pentru-cà se potea presimtí si chiaru prevedé ceea ce s'a si intemplatu, cá unii ómeni, séu usiorei, séu reutatiosi, se o arunce in prepusuri, de si absurde, dara crediute de plebe. Deci se trecemu de-a dreptulu la acelu protocollu, dein care lectoriulu va trage unele informatiuni, pe care si-le póte comenta elu insusi.

„Protocolu

luatu in conferenti'a tienuta in resiedenti'a archiepiscopésca dein Blasiu, in caus'a nationale a poporului romanu dein marele principatu alu Transilvaniei.

Siedenti'a I-a dein 29/17 Iuniu 1872.

In acésta siedentia au fostu presenti: Escelenti'a s'a domnulu Ioanu Vancea, archiepiscopu si mitropolitu alu archidiecesei gr.-cat. de Alb'a-Iuli'a; D. D-nii: Georgiu Baritiu, cetatiénu, membru alu municipalitatei dein Brasiovu si proprietariu de fabrica; Elia Macellariu, consiliariu guberniale in pensiune si membru alu consistoriului archiepiscopescu gr.-orientale dein Sabiniu; Dr. Ioanu Ratiu, advocatu si proprietariu in Turd'a.

1. Escelenti'a s'a domnulu archiepiscopu si mitropolitu Ioanu Vancea, invocàndu mai antàiu ajutoriulu spiritului santu, si apoi presupunendu, cà scopulu celu mare si salutariu, pentru care suntu convocati membrii acestei conferentie, este cunoscutu dein literele sale convocatórie de dato 17 Iuniu 1872 Nr. presied. 231/1 esmise in urmarea espressei invoiri si chiaru provocàri a escelentiei sale domnului ministru presiedinte comite Melchioru Lonyay, invita pre membrii presenti, cá se se constitue, alegùndusi presiedente si unu secretariu referente.

De presiedente este alesu in unanimitate de catra celialalti trei membrii, escelenti'a s'a domnulu archiepiscopu Ioanu Vancea, si e rogatu a se insarcinà cu conducerea. De secretariu fù alesu Georgiu Baritiu.

2. Escelenti'a s'a domnulu presiedente face a se dá lectura epistolei venite cá respunsu de dato 7/19 Iuniu 1872, Nr. 226/11, dela escelenti'a s'a domnulu archiepiscopu si mitropolitu alu archidiecesei gr.-orientale dein Ardéla, Andreiu baronu de Siagun'a, prein care face conoscutu, cà starea cea debilitata a sanetatei sale nece decumu nu-i permite a partecipá la acést'a conferentia de mare insemnatate, cà inse va tramite in loculu seu pe reverenti'a s'a domnulu archimandritu Nicolau Popea.

Membrii conferentiei asculta cuprinsulu acelui respunsu venerabile cu tóta atentiunea cuvenita, apoi si-descopere unanim'a loru parere de reu profunda, pentru-cà escelenti'a s'a mitropolitulu Andreiu baronu de Siagun'a, impiedecatu de starea cea debilitata a sanetatei sale, nu póte luá parte activa in persóna la lucràrile conferentiei; ér' substituirea prein domnulu archimandritu Nicolau Popea se liea spre scientia. —

3. Se perlege una alta epistola a escelentiei sale domnului archiepiscopu Andreiu bar. de Siagun'a de dato 13/25 Iuniu, cá respunsu alu doilea catra escelenti'a s'a domnulu archiepiscopu Ioanu Vancea, in care arata, cà nece chiaru in casu, candu acésta conferentie se-aru tiené in Sabiiu, nu ar' fi in stare de a partecipá la ele, pentru-cà medicii sei ilu retienu

dela ori-ce iritare a spiritului; de altmentrea reconósce marea importantia a lucrului.

Acestu respunsu inca se liea spre scientia cu aceea-si parere de reu, cá si celu dein 7/19 Iuniu a. c.

4. Se dà lectura la telegramulu escelentiei sale domnului ministru presiedinte C. Lonyay, dein 27 Iuniu a. c., in carele, dupa-ce fusese inscientiatu despre casulu delegarei domnului archimandritu Popea, presupune cà discussiunile conferentiei voru decurge in liniste si cu tóta moderatiunea; apoi presiedentele invita pre conferentia, cá se nu puna puncte prea multe, ér' care se voru pune, se fia acceptabile, pentru-cá cu atatu mai usioru se se póta ajunge scopulu, pre-cumu s'a espresu si domnulu ministru presiedente.

Dupa óre-cari mici observatiuni facute de catra unulu de-intre membrii conferentiei la partea a dou'a dein telegramu, cu respectu la principiale conducatórie, — se liea spre placuta scienti'a.

5. Escelenti'a s'a domnulu presiedente observa, cà principiale supreme stabilite de monarchu si de corpurele legislative ale Ungariei aru fi in lini'a prima cele respicate in art. de lege XII dein anulu 1867, intregitatea coronei santului Stefanu si uniunea.

In necsu cu acésta observatiune, escelentia s'a pune la discussiune generale cestiunea aceloru postulate nationali si conditiuni de viétia, fóra a caroru implenire si realisare, poporulu romanu dein Transilvani'a nu se crede asecuratu in esistenti'a s'a, cá individualitate nationale.

Dupa cumpanirea toturoru impregiurariloru dein mai multe puncte de vedere, si dupa comunicarea reciproca a opiniuniloru, membrii conferentiei afla, cà situatiunea este fórte grea, si totu asiá de grea este cestiunea pusa in-a-intea loru spre deslegare; cu tóte acestea, ea nu este desperata.

De aceea, membrii acestei conferentie declara, cà voliescu si dein partea loru, a mai incercá inca si astadata, impacatiunea, si a cautá cu totu zelulu si sinceritatea tóte càlile ce ducu la aceea; — dar' nu credu, cà fóra unu gradu ore-care de autonomia, fora administratiune separata si fora una lege fundamentale, care se ocupe loculu diplomei leopoldine, se-ar' pote efectuá una pacificatiune durabile.

In fine membrii conferentiei se unescu pentru asta-data asupr'a unui conclusu, pre carele escelenti'a s'a domnulu presiedente lu-enuncia in urmatóriele:

1. Dn. secretariu G. Baritiu este invitatu a-se insarcinà cu elaborarea unui proiectu de memorialu, carele avendu in vedere ideele si opiniunile desvoltate in siedenti'a de astadi, se cuprinda aceea serie de postulate nationali, despre care credu membrii acestei conferentie, cà realisandu-se cu tóta bunavolienti'a si sinceritatea, aru fi in stare de a pune fundamentu tare la una impaciuire durabile; — se se observe inse, cà acestea voru fi numai convictiunile individuali ale membriloru conferentiei, si cà densii nece decumu nu se semtu autorisati a vorbí in numele natiunei romane, dela care nu au nece unu mandatu.

Pana la elaborarea acelui proiectu, siedentiele conferentiei se suspendu, cu atàtu mai vertosu, cà membrii conferentiei doresc, cá intr' aceea se apara si domnulu archimandritu Nicolau Popea in mediuloculu loru, in cualitate de mandatariu seau delegatu alu esc. sale domnului archiepiscopu Andreiu b. de Siagun'a.

In tempulu elaborarei proiectului, membrii conferentiei ajuta pre referentele loru, cu adunare de materialu.

Cu acestea siedintia I-a se inchide la 12½ óre.

Datulu cá mai susu.

Ioanu Vancea m. pr.,
mitropolitu de Alb'a-Iulia,
cá presiedente.

G. Baritiu m. pr.,
secretariu.

Macelariu m. pr.
consil. gubern. in pensiune.

Dr. Ioane Ratiu m. pr.

Protocolu

luatu in siedinti'a II-a, tienuta in 3 Iuliu a. c. 1872 de conferenti'a conchiamata in resiedenti'a archiepiscopésca dein Blasiu, in caus'a nationale a poporului romanu dein marele principatu alu Transilvaniei.

Presenti toti membrii dein siedinti'a I-a.

1. Se perlege protocolulu siedintiei I-a dein 29 Iuniu a. c. si se adópta.

2. Se dà lectura proiectului de memorialu, discutatu de repetite-ori in conversatiuni private ale membriloru acestei conferentie.

Acelu proiectu se adoptà de catra membrii conferentiei in form'a, in care se vede alaturatu la acestu protocolu ⁄., si lu-declara de operatu alu seu.

Totu cu acést'a ocasiune se descopere parerea de reu, cà reverenti'a s'a domnulu archimandritu Nicolau Popea nece pàna astadi nu a venitu; prein urmare, nece nu a partecipatu la lucrarile acestei conferentie.

Intru asemenea, se liea spre scientia cu parere de reu, cà nece domnulu consiliariu Iacobu Bolog'a nu a potutu luá parte la conferenti'a de facia.

3. Escelenti'a s'a domnulu presiedente consulta pre membrii conferentiei, asupr'a modului, cu care aru aflá densii cu cale, cá memorialulu acestei conferentie se fia in-a-intatu catra escelenti'a s'a domnulu ministru presiedente.

Membrii conferentiei róga pre esc. s'a domnulu presiedente, cá se benevoliésca a in-a-intá memorialu ei pre calea si cu modulu, pre care-lu va aflá insusi mai corespondietoriu scopului, ér' apoi despre resultatu voru fi incunoscientiati la tempulu seu. In fine se folosescu de ocasiune, spre a multiumí escelentiei sale domnului presiedente pentru fatigiele

puse dein partea s'a in convocarea acestei conferentie, pentru zelulu si devotamentulu, ce consacra causei nationale, si totu una-data pentru rar'a ospitalitate, cu care se-au vediutu imbraciosiati.

Dupa acestea esc. s'a domnulu presiedente ro gandu pre Domnedieulu poteriloru, cá se caute dein ceriu spré sant'a nóstra causa, inchidiendu siedenti'a, dechiara totu una-data siedentiele conferentiei de inchise.

Ér' fiendu-câ duoi membrii stau se plece pre la 11 óre in. am., remane, cá protocolu acestei siedentie ultime, se fia subscrisu de catra presiedente si secretariu.

Blasiu, datulu cá mai susu.

Ioanu Vancea m. pr.,
mitropolitu de Alb'a-Iulia,
cá presiedente.

G. Baritiu m. pr.,
secretariu.

Pentru autenticitatea copiei.

Blasiu, 4 Decembrie 1872.

Ioanu, mitropolitu."

Corespondentiele deintre cei doi mitropoliti nu le avemu, cà-ci ne lipsesce ori-ce dreptu la ele; dara acei carii credu cà aru avea vre-unu dreptu, le potu afla in archivulu dela Sibiiu, sub datele citate in protocollu.

Telegramulu ministrului comite M. Lonyay, adressatu càtra mitropolitulu Ioanu in caus'a delegatiunei archimandritului Nicolau Popea prin mitropolitulu Andreiu, de dato 27 Iuniu 1 óra 25 minute, coprendea acestea: „Kérem Excellentiádat, hogy Popea urral hassanak oda, hogy kellő nyugalommal és mérteklettel az értekezlet megtartassék. Pontokat nagyon sokat ne tegyenek, és hogy elfogadhatok legyenek, mert annál könnyebben juthatunk czélra." Adeca romanesce: Rogu-te excelentia, se conduci impreuna cu Popea lucrulu asia, cá conferenti'a se se tiena cu linistea si moderatiunea necessaría. Se nu puneti puncte prea multe, si (se puneti) de acelea, care se póta fi acceptate, pentru-cá cu atatu mai usioru se potemu ajunge la scopu."

Partea anteia dein acestu telegramu ne aduce fórte bene amente unu altu casu dein Iuliu 1862. Era se se tiena adunarea generale a asociatiunei nóstre transilvane, aici in Brasiovu. Cancellariulu com. Franc. Nadasdy fiendu nespusu de ingrijatu, cá nu cumu-va se se intemple demonstratiuni politice si chiaru turburari daco-romanice, rogase cumu sciù mai frumosu pe presiedentele Andreiu br. de Siaguna, cá nu care cumu-va se sufere lucruri de acelea; éra a patr'a di, dupa ce se terminasera tóte in ordine exemplariu si fora picu de assistentia, presiedentele ne arata unu altu telegramu dela Vien'a, in care cancellariulu nu sciá cumu se'i multiamésca mai frumosu, pentru-cà cei vre-o 800 de óspeti si populatiunea intréga romanésca nu'si perdusera mintile de locu. Asia si com. Lonyay ne tienea pe noi acesti vre-o trei insi de ómeni semi-selbateci, promti a sarí in barbile mitropolitiloru, de aceea ne si puse cumu amu dice, sub curatella; atata numai cà parentele mitropolitu Ioanu refusà in fapta si in modulu celu mai dulce, onórea de curator ad hoc.

La partea a dou'a a telegramului facù intre altii, dr. Ratiu observatiuni excellente, scóse dein istoria si dein dreptulu publicu alu Transilvaniei, éra dupa densulu urmà dn. Macellariu, aratandu alternativ'a, in care se afla statulu intre centralismu si federalismu, dupa care accentuà tare exemplulu Croatiei.

Comitele Em. Pechy disese catra dn. I. Ratiu in 19 Iuniu 1872 cu ocasiunea unei discussiuni asupra autonomiei transilvane: „Dein experienti'a ce am facutu in acésta tiéra dela 1867 incóce, recunoscu si eu, cà Transilvani'a are necessitate de administratiune separata, de libertate perfecta confessionale si altele asemenea; dara necessitatea autonomiei nu-o prea vediu. E dreptu, cà imperatulu si Deacu au fostu de parere, cá se ve dea autonomia, dara s'au temutu cà nu veti potea scóte nimicu la cale cu ungurii dein Ardealu."

Mai sunt si altele multe, care astadi nu trebue se se spuna, dara póte mane séu poimane. Intr'aceea se trecemu in Nr. urmatoriu si memorandulu. Voi 'iati datu valóre istorica; asia-dara fia si pe voli'a vóstra.

(Va urmá.)

Starea actuale a diaristicei la natiunea dacoromana.

Reproducemu cu placere dupa Press'a dein Bucuresci acestu conspectu insocitu de unele observatiuni ale dlui C. D. Aricescu.

Domnule Redactoru,

In Nr. 9 din Column'a lui Traianu pe anulu 1873 amu publicatu o lista de diarele romane ce au aparutu in Daci'a traiana, dela anulu 1825 pàna la Iulie 1373, éra in Nr. 1 dein citat'a fóia pe anulu 1874, amu publicatu unu suplimentu la acea lista, care continea diarele ce aparusera de la Iuliu pana la Decembre anulu espiratu.

Continuandu acea lucrare, am onóre a ve alatura o lista de diarele ce au aparutu in anulu 1874 in provinciele Daciei lui Traianu; recunoscu c'acea lista e necompleta, fiindu-mi cu greu a'mi potea procur'a tòte diarele romane cate aparu in Dacia, Ungari'a si Austri'a; astu-feliu ca acésta lista o potu completa fratii nostri de peste Milcovu, de peste Oltu si despre Carpati.

La acésta lista, alaturu o mica insemnare de cateva diare, din diferite epoce, descoperite in urm'a

publicarii listei dein Nr. 9 alu Columnei, spre a se potea completa diarele in anii la care se referu.

De vomu compara list'a diareloru pe anii 1873 si 1874, observamu:

1. Ca in anulu 1873 au aparutu 103 diarie, din cari 20 au tratatu despre litere, arte, sciintie, instructiune, istoria, educatiune etc.; 5 diare umoristice, 6 oficiale; éra restulu de 72 politice. In anulu 1874 au aparutu 110 diarie, dein cari 22 sciintifice, literarie, istorice etc.; 7 umoristice, 7 oficiale, si restulu de 73 politice.

2. Ca in anulu 1874 au incetatu vr'o 40 diare din cele ce au aparutu in anulu 1873, adeca mai diumetate dein numerulu totale alu diareloru; ceea ce se póte atribui la lips'a de fonduri si de cititori: astu-feliu ca unu mare numeru de diare aparu sĭ disparu pe fie-care anu, cá acele efemeride, cari nascu cu resaritulu sórelui si se stingu d'odata cu apunerea sórelui.

3. Intre diarele ce au aparutu in acesti doui ani, vedemu unele purtandu titluri escentrice, pompóse, cari in genere nu corespundu cu titlulu si cu ideile autorulni, adeca cu scopulu ce'si propune, precumu: Lumina, Impartialulu, Adeverulu, Tribuna, Democratulu, Descentralisarea, Desteptarea, Opiniunea publica. Dreptatea, Cugetulu tierei, Poporulu, Fulgerulu, Tunetulu, Cetatianulu, Fiulu Romaniei, Flagelulu.*)

Asemenea fanforonade, neimplinirea angagiamenteloru dein partea redactoriloru câtre abonati, nici in privinti'a programei nici a predari diareloru cum si alte cause, au produsu apathia, desgustu pentru organele de publicitate; astu-felu ca nici materi'a importanta a unora, nici critic'a altora nu mai facu o impressiune, cum facea la inceputulu emanciparei presei; d'abia càte-va organe serióse atragu atentiunea publicului inteligínte.

Priimiti, domnule redactoru, etc.

C. D. Aricescu.

LISTA

de diariele ce au aparutu in Daci'a traiana in anulu 1874.

In Bucuresci: Monitorulu oficialu, Romanulu, Press'a, Column'a lui Traianu, Trompet'a Carpatiloru, Viitorulu, Le Journalu de Bucarest, Analele Societatii academice, Prevestitorulu, Reform'a, Telegrafulu, Poporulu, Revist'a contimporana, Ghimpele (umoristicu), Paraponisitii (id.), Buletinulu Curtii de Casatie, Descentralisarea (càteva numere), Diua, Moniteurs des annonces, Monitorulu óstei, Monitorulu literariu, Fói'a Societatii Renascerea, Dreptulu, Revist'a sciintifica, Gazeta medico-chirurgicala, Oltulu (de d. Macedonski), Ἡ Ἠὼς (Aurora), La Corespondance de Roumanie (Fr. Damé), Inginerulu, Economi'a nationala (supl. la Revist'a sciintifica), Gazet'a medicala, Curierulu financiaru, Noua Gazeta (despre industrie si educatie), La Roumanie, Lucratorulu romanu, Fiulu Romaniei, Tipografulu romanu, Asmodeu (umoristicu), Δεκέσαλος (Paschidi), Mistri'a (francmasonicu), Curierulu familiei, Desteptarea, Opiniunea publica, Biseric'a ortodoxa romana, La Roumanie contemporaine, Curierulu de Bucuresci, Schitulu romanu dein Muntele Athos, Archiva rurala, Desbaterile Senatului.

In Craiova: Lumin'a, Gazet'a Craiovei, Adeverulu, Aurora Craiovei, Curierulu Craiovei, Oltenia, Post'a Craiovei, Monitorulu Comunei Craiovei.

In Turnu-Magurele; Teleormanulu.

In Focsiani: Milcovulu, Gazet'a de Focsiani Ecoul Putnei.

In Ploiesci: Democratulu.

In Brail'a: Impartialulu, Observatorulu, Lanterna (umor.), Urbanulu, Οἱ Σύλλογοι.

In Galati: Vocea Covurluiului, Orientulu, Buletinu comercialu (G. T. Baronzi), Gardistulu civicu.

In Severin: Dunarea.

In Buzeu: Curierulu de Buzeu.

In Iasi: Convorbiri literarie, Publicatiuni oficiale, Curierulu de Iasi, Dreptatea, Independinti'a romana, Revist'a israelita, Perdafulu (umor.), Darabanulu (id.), Cugetulu tierei.

In Romanu: Armoni'a.

In Ismail: Opiniunea, Gazet'a de Ismail, Flagelulu (umor.)

In Bacau: Nuvelistulu, Buletinulu comunalu, Buhna (umor.)

In Berladu: Semenatorulu.

In Piatr'a: Corespondinti'a provinciala.

In Bolgradu: Ecoulu Basarabiei (Bolduru Latiescu).

In Husi: Vocea Husiloru.

In Dohoroiu: Curierulu de Dorohoiu.

In Botosani: Lectorulu romanu.

In Brasiovu: Transilvani'a, Orientulu Latinu, Gazet'a Transilvaniei, Cocosiu rosiu (satir.).

In Sibiiu: Telegrafulu.

In Pest'a: Albin'a, Federatiunea, Famili'a.

In Blasiu: Economulu, Fói'a scolastica.

In Aradu: Gur'a Satului, Lumin'a.

In Rom'a: Daci'a traiana.

Predicatorulu saténului,*) Stejarulu, Icóna lumii, nu sciu positivu loculu unde aparu.**)

Diarie ce nu sunt trecute in list'a de la Nr. 9 din Column'a lui Traianu.

Albumulu Pelerinilor, in Paris la 1851, de Dim. Bolintinénu.

*) In anulu 1859 aparuse in Bucuresci o fóia cu titlulu estravagantu „Aripele Furtunóse.“

*) Acesta ese in Transilvani'a la Gherl'a in typographi'a diecesana de acolo. (Sz.-Ujvár). Red. Trans.

**) Despre celelalte doue nu amu auditu. Red. Tr.

In **Bucuresci**: Zefirulu Istrului (elin), 1838, Gazet'a germana a Principateloru-romane-unite (organu alu nationalitatiloru) 1859, Fóia in limb'a germana si romana 1859.

In **Blasiu**: Archivulu filologicu, 1869 et 70.

In **Brasiou** si **Sibiiu**: Plebeulu 1868, Poporulu, Secolulu.*)

Siarivari (umor.) 1865.

In **Iasi**: Fói'a biroului nationalu 1868.

Documentu de emigratiune,

datu de dn. proprietariu Grigorie Caracasiu, pentru ómeni, carii aru voí a se muta pe mosii'a d-sale, aprópe de Ploiesci**). Acela suna:

Declaratiune.

Subscrisulu proprietariu absolutu alu mosiei Strâmba, din plass'a Targusiorului, districtu Prahova, departe de orasiulu Ploesci de doua milometre, declaru prin acésta, cà cedezu de veci cate (10) diece stanjeni façada si (30) treidieci lungulu pamentului pe dis'a mosie la cati cultivatori romani din Transilvania voru voi se vie a se stabilí pe densa pana la unu Nr. de (30) treidieci familie, inse in conditiile urmatórie:

1. Doritorulu de a obtîné pamentulu, de care se vorbesce mai susu, cata se fie romanu de nationalitate.

2. In terminu de doi ani, dela primirea actului de proprietate, noulu proprietariu se fie obligatu a-si face pe loculu daruitu casa de locuitu.

3. In terminu de (15) cincisprediece ani nu este liberu noulu proprietariu a vinde cas'a si loculu, decatu numai la sateni romani cultivatori. Dupa acestu terminu de (15) cincisprediece ani trecuti, acésta restrictiune se va considerá cá anulata si proprietariulu locului va devení proprietariu absolutu alu lui.

4. Cultivatorulu, care a primitu cá daru asemenea locu dela subscrisulu, nu este liberu in cursulu de (15) cincisprediece ani a schimba destinatiunea casei dupa loculu datu: adecà, nu póte face in ea carciuma, macelarie, bacanie, in sfîrsitu nici unu feliu de localitate de comerciu, si se va serví numai cá casa de locuitu, dependintie, gradini, si ori-ce specule de producte, economie de vite si altele.

5. Eu me obligu a cede de veci asemenea pamentu de amendoue laturile sioselei, ce duce dela Ploesci la Brasiovu, fora una pretentiune alta de despagubire, la debitori, care aru voí se accepte aceste conditiuni. Asemenea si ori-càre va accepta acestu pamentu, nu va avea a pretinde dela subscrisulu altu nimicu, de catu cederea terenului si respectarea dreptului dobenditu, atatu de càtra mine, catu si de càtre urmasii mei. Pentru care voiu libera actu investitu cu tóte formele legale la fie-care individu in parte, pana la numerulu de treidieci familii.

Doritorii de a dobendi asemenea pamentu si in conditiuniile cuprinse mai susu, voru subscrie in acesta si voru face o deosebita declaratiune. Indata ce numerulu subscriitoriloru va trece de douedieci, fie-care va vení la subscrisulu spre a primí actu de proprietate, legalisatu de autoritatile tierei, spre a'l serví lui si urmatoriloru sei.

Gr. Caracasiu.

Comissia colórei de Albastru.

Semnatur'a de mai susu, a domnului Grigorie Caracasiu, fiindu propria, se certifica de noi dupa cerere, cu explicatie, cà tax'a dreptului legalisarei s'a perceputu prin cól'a de charthia de unu leu nou, cu care a facutu cerere.

Pentru commissariu:

L. S. Numele
(Illegibile.)

Bucuresci, 10 Iuniu 1874.

Publicarea baniloru incursi

la fondulu asoc. pre tempulu dela siedinti'a comitetului asoc. din 8. Decembre 1874 pana la siedinti'a aceluia din 2. Februariu 1875.

Dela dn. parochu in Sasu-Sabesiu Avramu Davidu tacs'a de membru ord. pre anii $187^2/_3$ $187^3/_4$ 10 fl.

Prin directiunea despart. cerc. alu Blasiului (XX) s'a tramesu:

Dela dn. professore de preparandia in Blasiu, Elia Chirilla tacs'a de membru ord. nou pre $187^4/_5$ 5 fl. Dn. cancelistu metropolitanu in Blasiu Simeonu Tamasiu, tacs'a pentru diploma 1 fl. Dn. professore in Blasiu dr. Ioane Ratiu, tacs'a pentru diploma 1 fl. Dn. professore in Blasiu, Georgiu Vlassa tacsa pentru diploma 1 fl. Dn. presiedinte orfanalu in Sant-Martin Basiliu Moldovanu tacs'a de m. ord. pre $187^1/_2$ 5 fl. Dn. proprietariu in Samostelnicu Sonu Popu Florianu, tacs'a de m. ord. nou pre $187^4/_5$ 5 fl.

Sum'a 18 fl.

Dela dn. advocatu in Tasnád Georgiu Filepp tacs'a de m. ord. pre $187^2/_3$ 5 fl. Dn. parochu in Ilv'a mare, Iosifu Balu, tacs'a de m. ord. pre $187^3/_4$ 5 fl. Dn. v. notariu judecatorescu in Sibiiu, Demetriu Munteanu tacs'a de m. ord. pre $187^4/_5$ 5 fl. Dn. presiedinte de sedria in Sighisióra, Nicolau Sustai tacs'a de m. ord. pre $187^4/_5$ 5 fl. Dn. advocatu in Desiu, Gabriele Manu tacs'a de m. ord. pre $186^8/_9$ $18^{69}/_{70}$ 10 fl. Dn. consiliariu scol. in pensiune, dr. Pavelu Vasiciu tacs'a de m. ord. pre anii $187^1/_2$ $187^2/_3$ si $187^3/_4$ 15 fl.

Prin directiunea despart. cerc. alu Reginului sasescu, s'a tramesu:

a) cá tacse de membrii ord.

Dela dn. concipientu Andreiu Popu tacs'a de m. ord. nou si pentru diploma 6. fl. Dn. notariu Iosifu Fincu tacsa pre $186^7/_8$ 5 fl. Dn. preotu Ioanu Socaciu tacs'a de m. ord. nou si pentru diploma 6 fl. Dn. proprietariu Teodoru Pascu tacsa

---

*) Noi aici in Brasiovu nu scimu nimicu despre acestea, si ne miramu, unde le va fi aflatu dn. Aricescu; scimu inse cà in Brasiovu esise Expatriatulu sub protectiunea insurgentiloru magiari, in primaver'a 1849, redactoru Ces. Boliacu. Red. Tr.

**) Vedi dissertatiunea despre emigratiune si colonisatiune in Nrii 1, 2, 3 ai „Transilvaniei". Doritorii a se informa despre acea mosiia, se potu adressa la red. acestei foi, séu la dn. Ioanu Manu in Ploiesci, care tiene acea mosiia in arenda, séu de adreptulu la dn. proprietariu in Bucuresci. Red.

de m. ord. nou si pentru diploma 6 fl. Dela comun'a Dumbrava tacsa de m. ord. nou 5 fl. Dn. protop. Iosifu Brancovanu tacsa pre $186^{7}/_{8}$ 5 fl. Dn. preotu Branea Ioanu tacsa de m. ord. nou 5 fl. Dn. jude procesuale Pavelu Cadaru tacsa de m. nou 5 fl. Dn. practicantu de advocatura Ioanu Muresianu tacsa de m. ord. nou 5 fl. Dn. preotu greco-orient. Mateiu Danila, tacsa de m. ord. nou si pentru diploma 6. Dn. subnotariu Nicolau Mantia tacsa de m. ord. nou 5 fl. Dn. studente in Lipsia Simeonu Popescu tacsa de m. ord. nou 5 fl. Dn. preotu greco-cat. Petru Nicolau tacsa de m. ord. si pentru diploma 6 fl. Dn. adm. protop. Vasilie Popoviciu tacsa de m. ord. nou 5 fl. Dn. preotu greco-orient. Galateonu Siago tacsa de m. ord nou 5 fl. Dn. preotu gr.-cat. Teodoru Stavila tacsa de membru ord. nou 5 fl. Dn. subnotariu Stefanu Danila tacsa de m. ord. nou 5 fl. Dn. preotu gr. cat. Alesandru Ternoveanu tacsa de m. ord. nou si pentru diploma 6 fl. Dn. caucelistu advocatiale Vasiliu Szigmirianu tacsa de m. ord. nou 5 fl. Dn. comerciante, Nicolau Marinoviciu tacsa de m. ord. nou 5 fl.

b) cá tacse de membrii ajutatori:

Dela dn. preotu Georgiu László 1 fl. Dn. preotu Vasilie Mateiu 1 fl. Dn. preotu Dumitru Cornea 1 fl. Dela comun'a Dumbrav'a 8 fl. 50 cr.

Prin directiunea despartiem. cerc. alu Sibiiului (III.) s'a transpusu dela dn. notariu comun. in Sibielu, Stefanu Paulu cá tacsa de m. ord. pre anii $187^{2}/_{3}$ si $187^{3}/_{4}$ 10 fl. Dn. negotiatoriu in Brasiovu Ioanu Persioiu, tacs'a de membru ord. pre $186^{7}/_{8}$ 5 fl. Dn. protopopu in Elisabetopole Stefanu Campianu tacs'a de m. ord. pre $187^{1}/_{2}$ si $187^{2}/_{3}$ 10 fl.

Sibiin 2. Fauru 1875.

Dela secret. asoc. trans.

Bibliografia.

La Istori'a naturale edit. II. a dlui directoru Cosma Anca, anuntiata in Nr. tr., se recomanda de catra auctoru cá midiulocu de intuitiune: Tabelle mari de pariete dein istori'a naturale a animaleloru, anuntiate si in acésta fóia de repetite-ori si cu atatu mai virtosu, cà acelea suntu prea bine lucrate, éra nomenclatur'a animaleloru este romanésca.

Acestea tabelle nu aru trebui se lipsésca dein nici una classe, in care se propune Zoologi'a. Se afla de vendiare, precumu se mai aratase, in Sibiiu la librari'a Iuliu Spreer (inainte Sam. Filtsch). Pretiulu in consideratiunea greutatiloru artistice care intempina asemenea productiuni, este moderatu.

Totu la librari'a Iul. Spreer se afla si Elementariu séu Abecedariu pentru scólele romanesci, compusu dupa principiele Scripto-legiei pure, de Basiliu Petri, professoru preparandiale. Cu unu indreptariu pentru invetiatori. Sibiiu 1874. Acestu ABCdariu are si cateva illustratiuni elaborate prea bene.

In aceeasi libraria se vede una specie de expositiune in permanentia, compusa dein diverse midiulóce de instructiune; magasinu de requisite pentru scrisu, desemnu, pictura; magasinu de carti scolastice pentru tóte scólele dein patria.

Prin librari'a Iul. Spreer se potu trage dela Bucuresci, Iassi, Craiov'a etc. ori-ce carti romanesci, cu pretiurile originali, anuntiate de catra auctori si editori, cu adaosu numai de porto.

Totu asemenea se potu aduce si lucrari de arte, cumu de ex.:

Cart'a Romaniei si a tieriloru invecinate; cu aratarea toturoru liniiloru de cali ferate cate se afla functionandu si cate suntu in lucrare 1874. Acésta carta romanésca, colorata frumosu, este proprietatea tipografiloru asociati in Bucuresci, (passagiulu romanu) si costa numai 2 lei noi 50 bani séu 1 fl. 12 cr. v. a.

Planulu topograficu alu capitalei Bucuresci cu tóte partile sale, si cu explicatiuni, publicatu de maiorulu Papasoglu, cunoscutulu amatoru de anticitati, cultivatoru alu istoriei vechi si midiulocie a Romaniei si a romaniloru.

Cu prenumeratiunea la Cuventarile besericesci, tom. I. edit. II. cu 1 fl. si la

Cuventarile funebrali séu la morti, cu 1 fl. 50 cr., prelucrate de dn. Ioane P. Papiu, spiritualu la institutulu correctoriu trans. si assess. consist., benevoiésca a se adressá fia-care doritoriu de a le avé, de a dreptulu la dsa in Gherla (Armenopolis). Tiparirea opuriloru merge inainte.

Dein tomulu alu II. alu cuventariloru besericesci inca se mai afla cateva exempl.

ANUNCIU.

Iliada si Odyssea lui Omeru. precumu si Bathraccomyomachia, traduse de subscrisulu in prosa, intr' unu stilu si limba catu se póte mai populara si mai apropiata de textulu originalu grecescu, si insoçite cu istori'a poemeloru omerice si cu tóte cunoscintiele mythologice, geographice etc. etc., necesarie pentru complet'a loru intielegere, s'au pusu sub presa.

Amatorii de aa vea pe Omern in limb'a romana suntu invitati printr' acésta a contribuí prin abonarea loru la publicarea acestei capodopere a geniului poeticu alu omenirei. Iliad'a va cuprinde aprópe 35 cóle de tipariu in 8-o mare, ér' Odyssea si Bathrachomyomachia aprópe 25 cóle. Pretiulu pentru amendoue volumele se fixeaza la 12 franci, dintre cari 9 franci se voru platí la priimirea volumului antaiu, ér' restulu la priimirea volumului alu doilea.

Colectantii de abonamente voru priimí unu beneficiu de 10 la suta.

Jassy, Ianuariu 1875.

I. Caragiani,
professoru de istori'a literaturei elene la facultatea de litere din Iassy.

Editoriu si provedietoriu: Comitetulu. — Redactoriu G. Baritiu, secretariulu I. alu asociatiunei, — Tipografi'a Römer & Kamner.